

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 7Sžsk/56/2019  
Identifikačné číslo spisu: 7015201160  
Dátum vydania rozhodnutia: 26.08.2020  
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7015201160.1

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD. v právnej veci žalobcu: W.Y. S., bytom D., D. T. XX, právne zastúpeného JUDr. Jánom Juhászom, advokátom, Advokátska kancelária J&J Partners, s.r.o., so sídlom Palackého 2, Košice, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, za účasti: O.. X. Y., správca konkurznej podstaty úpadcu MAIA, s.r.o., Garbiarska 5, Košice, so sídlom Spišská Nová Ves, Letná 80, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 23. júna 2015, číslo: 26370-2/2015-BA, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozhodnutiu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/131/2015-66 zo dňa 12. júna 2018, takto

### rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 7S/131/2015-66 zo dňa 12. júna 2018 m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej zo dňa 23. júna 2015, číslo: 26370-2/2015-BA, z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde.

III. Ďalšiemu účastníkovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

I.  
Konanie na krajskom súde

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej v texte rozhodnutia aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom č. k. 7S/131/2015-66 zo dňa 12.06.2018 podľa ust. § 190 zák. č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej číslo: 26370-2/2015-BA zo dňa 23.06.2015, ktorým ako odvolací orgán podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z. z.“ alebo „zákon o sociálnom poistení“) zamietla odvolanie žalobcu zo dňa 08.12.2014 a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, číslo: 99171-2/2014-KEM zo dňa

19.11.2014, ktorým správny orgán prvého stupňa podľa § 178 ods. 1 písm. a) prvý bod zákona o sociálnom poistení rozhodol o tom, že žalobcovi nezaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 15.08.2013, ale toto zaniklo dňa 30.09.2007.

2. Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo v medziach podanej žaloby a po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu žalovanej dospel k záveru, že jej postup pri vydaní napadnutého rozhodnutia bol v súlade s platnou právnou úpravou. Žalovaná dostatočne zistila skutkový stav veci a na jeho základe vyvodila aj správny právny záver, s ktorým sa krajský súd stotožnil.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 4 ods. 1 písm. a) v znení účinnom od 1.8.2006 do 31.12.2007, § 4 ods. 1 v znení zák. č. 413/2012 Z. z. účinnom od 1.1.2013, § 14 ods. 1 písm. a) v znení účinnom do 31.12.2010, § 14 ods. 1 písm. a) v znení zák. č. 543/2010 Z. z. účinnom od 1.1.2011, § 15 ods. 1 písm. a) v znení zák. č. 310/2006 Z. z. (účinného od 1.8.2006 do 31.12.2007), § 15 ods. 1 písm. a) zák. v znení zák. č. 543/2010 Z. z. účinnom od 1.1.2011, § 19 ods. 1 a 3 v znení zák. č. 721/2004 Z.z. (účinnom od 1.8.2006 do 31.12.2007), § 19 ods. 1 a 3 v znení zák. č. 543/2010 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2011, § 20 ods. 1 písm. a) v znení účinnom do 31.12.2010, § 20 ods. 1 v znení zákona č. 543/2010 Z. z. účinnom od 1.1.2011 a § 178 ods. 1 písm. a) bod 1 citovaného zákona, podľa ustanovení tretej hlavy tretej časti zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku.

4. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z dokazovania vykonaného v správnom konaní je nepochybné, že žalobca uzavrel so svojím zamestnávateľom MAIA, s.r.o., IČO: 36 201 928, Košice, dňa 01.06.2001 pracovnú zmluvu, v ktorej bol ako deň nástupu do práce dohodnutý deň 01.06.2001, ako druh práce - obchodný riaditeľ, pričom pracovný pomer bol dohodnutý na dobu neurčitú. Na základe dohody o zmene pracovnej zmluvy zo dňa 01.01.2006 došlo s účinnosťou od uvedeného dňa k zmene pôvodnej pracovnej zmluvy, pokiaľ išlo o mzdové podmienky. Vychádzajúc z uvedeného, povinné nemocenské, povinné dôchodkové a povinné poistenie v nezamestnanosti vzniklo žalobcovi od 01.06.2001. Od 11.02.2008 sa žalobca stal poberateľom predčasného starobného dôchodku, ktorý sa dovŕšením dôchodkového veku v zmysle § 69 ods. 2 zákona o sociálnom poistení stal starobným dôchodkom. Z vykonaných dôkazov vyplynulo, že uvedený zamestnávateľ žalobcu posledný mesačný výkaz poistného a príspevkov za svojich zamestnancov Sociálnej poisťovni predložil za mesiac september 2007. Od uvedeného času si prestal plniť povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 231 zákona o sociálnom poistení, predovšetkým predkladať pobočke výkazy poistného a príspevkov na starobné, dôchodkové sporenie a vtedy si prestal plniť aj svoju odvodovú povinnosť.

5. Krajský súd uviedol, že podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Košice I bol uznesením tohto súdu zo dňa 15.08.2008, č. k. 31 K/21/2008-39 na majetok dlžníka - zamestnávateľa žalobcu dňom 21.08.2008 vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený O. X. Y. Poukázal na to, že z vyjadrenia správcu konkurznej podstaty, rovnako ako aj z vyjadrenia žalobcu v priebehu súdneho konania jednoznačne vyplýva, že prinajmenšom od vyhlásenia konkurzu žalobca pre zamestnávateľa nevykonával žiadnu prácu, nechodil do zamestnania, ani mu nebola vyplácaná žiadna mzda, pričom správca konkurznej podstaty ani nemal vedomosti o tom, že by boli v stave zamestnancov úpadcu MAIA, s.r.o. ku dňu vyhlásenia konkurzu vedení voľajací zamestnanci. Zo žiadosti žalobcu zo dňa 15.12.2008 adresovanej uvedenému správcovi konkurznej podstaty, predloženej žalobcom v priebehu súdneho konania, ktorej doručenie bolo dokumentované príslušným podacím lístkom, krajský súd zistil, že žalobca sa dožadoval pracovného zaradenia s tým, že mzda mu nie je vyplácaná od apríla 2006, čo odôvodnil tým, že z Obchodného vestníka sa dozvedel o vyhlásení konkurzu na jeho zamestnávateľa. V tejto súvislosti krajský súd skonštatoval, že vzhľadom na jeho pracovné zaradenie je málo pravdepodobné, že by žalobca nemal vedomosti o ekonomických ukazovateľoch svojho zamestnávateľa a jeho finančnej situácii. Navyše v priebehu súdneho konania sám potvrdil, že pre svojho zamestnávateľa od roku 2006 nevykonával žiadnu pracovnú činnosť vo svojom pracovnom zaradení,

nechodil do práce, ani mu nebola vyplácaná žiadna mzda.

6. Krajský súd ďalej uviedol, že žalobca okrem tvrdených telefonických a osobných pokusov o kontakt so správcom konkurznej podstaty až do leta 2013 preukázateľne nepodnikol žiadne relevantné kroky, ktoré by nasvedčovali tomu, že jeho pracovný pomer trvá a že sa dožaduje nárokov s ním súvisiacich. Následne s ním nadviazal kontakt v lete 2013, kedy na základe jeho požiadavky mu bola daná správcom konkurznej podstaty výpoveď z pracovného pomeru z organizačných dôvodov s dátumom skončenia pracovného pomeru ku dňu 15.08.2013, od ktorého si následne žalobca požiadaval o zvýšenie starobného dôchodku za obdobie, získané počas poberania predčasného starobného a starobného dôchodku. V rámci tohto konania žalovaná zistila, že u žalobcu sú pochybnosti, pokiaľ ide o dátum zániku jeho sociálneho poistenia, preto na základe vyššie uvedených zistených skutočností využila svoje oprávnenie v zmysle § 178 ods. 1 písm. a) bod 1 citovaného zákona a rozhodla o zániku poistenia žalobcu ku dňu 30.09.2007, kedy si jeho zamestnávateľ prestal plniť voči Sociálnej poisťovni zákonom stanovené povinnosti, t.j. predkladať výkazy poistného a odvádzať toto poistné, čo malo podľa názoru správneho súdu oporu v zistenom a preukázanom skutkovom stave. Najneskôr od tohto dátumu prestal vzťah žalobcu a jeho zamestnávateľa vykazovať znaky trvajúceho pracovného pomeru s atribútmi sústavného výkonu práce za mzdu.

7. Krajský súd vyhodnotiac jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach vyššie špecifikované dôkazy, vykonané v správnom aj v súdnom konaní dospel k záveru, že žalovaná, ako aj správny orgán prvého stupňa rozhodli v súlade so zákonom, keď v spornom prípade o zániku povinného sociálneho poistenia rozhodli na podklade vykonaných dôkazov a neprihliadali na rýdzo formálny doklad o skončení pracovného pomeru žalobcu s jeho zamestnávateľom (písomnú výpoveď z organizačných dôvodov ku dňu 15.08.2013). Zdôraznil, že rozhodnutie žalovanej sa týka iba zániku povinného sociálneho poistenia a nie je rozhodnutím o zániku pracovno-právneho vzťahu žalobcu so zamestnávateľom, preto jeho námietka, že žalovaný prekročil svoju právomoc, nie je opodstatnená.

8. Krajský súd vychádzajúc z vyššie uvádzaných skutočností považoval záver žalovanej o určení dátumu zániku poistenia za logický a neprekračujúci medze správnej úvahy orgánu, oprávneného rozhodnúť v prípade sporu o zániku poistenia. Vzhľadom na uvedené žalobu ako nedôvodnú zamietol.

9. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 167 ods. 1, § 168 a § 169 S.s.p., v zmysle ktorého účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobca nemal v konaní úspech celkom, ani sčasti, žalovanému voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať a účastník O.. X. Y., správca konkurznej podstaty úpadcu MAIA, s.r.o., Košice si právo na náhradu trov konania neuplatnil a tomuto v konaní ani žiadne trovy konania nevznikli.

## II.

### Kasačná sťažnosť žalobcu

10. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, z dôvodu, že krajský súd porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.). Navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne, aby zrušil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice č. 99171-2/2014-KEM zo dňa 19. novembra 2014 a vec vrátil Sociálnej poisťovni, pobočka Košice na ďalšie konanie a žalobcovi priznal náhradu trov konania.

11. Žalobca poukázal na ust. § 178 ods. 1 písm. a) bod 1, ako i ust. § 20 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, pričom uviedol, že pracovný pomer je základným druhom pracovnoprávných vzťahov, ktorý zakladá právo na príjem a jeho vznik, zmenu a skončenie upravuje Zákonník práce (zák. č. 311/2001 Z.z.)

12. Žalobca vytýkal krajskému súdu, že porušil zákon tým, že nesprávne vec právne posúdil a rozhodol,

že žalovaná, ako aj orgán prvého stupňa rozhodli v súlade so zákonom, keď v spornom prípade o zániku povinného sociálneho poistenia rozhodli v rozpore so skutočným termínom skončenie pracovného pomeru žalobcu s jeho zamestnávateľom. Poukázal na to, že so žalobcom bol zo strany jeho zamestnávateľa MAIA s.r.o. riadne ukončený pracovný pomer výpoveďou v písomnej forme pod č.j. 31K/21/2008-S895 datovanou 9.8.2013 „ku dňu 15.8.2013“. Z dôvodu, že trvanie sociálneho poistenia zaniká podľa ust. § 20 ods. 1 až dňom zániku pracovného pomeru a tento zanikol 15.8.2013, nemala žalovaná podľa jeho názoru právo rozhodnúť o tom, že sociálne poistenie žalobcu zaniklo 30.9.2007.

13. Taktiež žalobca vytýkal, že krajský súd bez akýchkoľvek dôkazov v odôvodnení rozsudku v bode 48 prehlásil, že výpoveď zo strany zamestnávateľa pod č. j. 31K/21/2008-S895 zo dňa 09.08.2013 je len „formálny doklad“ bez toho, aby bližšie špecifikoval, na základe akej právnej úvahy, resp. na základe akého dôkazu dospel k záveru, že výpoveď zo strany zamestnávateľa je formálny doklad, keď v konaní pred súdom nebola platnosť tejto výpovede z pracovného pomeru žiadnym spôsobom spochybnená.

14. V danom prípade mal žalobca za to, že žalovaná prekročila svoju právomoc danú jej zákonom o sociálnom poistení, keď v správnom konaní rozhodla, že povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti nezaniklo dňa 15.08.2013, ale dňa 30.09.2007, pričom sa odvolávala iba na svoje zistenia, že posledný mesačný výkaz poistného a príspevkov predložil zamestnávateľ žalobcu Sociálnej poisťovni, pobočka Košice dňa 26.11.2007.

15. Podľa názoru žalobcu nesplnenie povinnosti zamestnávateľa, teda nepredloženie výkazov poistného a príspevkov zo strany zamestnávateľa nevyvoláva podľa zákona o sociálnom poistení právny následok zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti. Preto žalovaný nemohol z tohto titulu rozhodovať o zániku povinného sociálneho poistenia žalobcu a toto rozhodnutie treba považovať za neplatné pre jeho rozpor s platným právom. Rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu podľa ust. § 178 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona o zániku sociálneho poistenia žalobcu k 30.09.2007 je v rozpore s ust. § 20 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pracovný pomer žalobcu platne zanikol až 15.08.2013.

16. Žalobca nesúhlasil ani s právnym názorom krajského súdu uvedeným v bode 48 rozsudku, že na prejednávany prípad je možné aplikovať závery Najvyššieho súdu SR uvedené v jeho rozsudku zo dňa 29.01.2013, sp. zn. 4Sžso/1/2013, v zmysle ktorého ku skončeniu pracovného pomeru môže dôjsť aj neformálne, akceptáciou daného stavu, nakoľko uvedené rozhodnutie sa týka diametrálne odlišného skutkového a právneho stavu ako v prejednanom prípade.

17. Žalobca považoval rozsudok krajského súdu za porušujúci ústavnoprávne a medzinárodnoprávne garantovaných základných princípov (zásad) materiálneho právneho štátu, najmä princípu materiálnej spravodlivosti a materiálnej ochrany zákonnosti, vrátane princípov riadneho a spravodlivého procesu, princípu právnej istoty a princípu predvídateľnosti práva, vrátane predvídateľnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci, ako aj princípu ochrany legitímnych očakávaní.

### III.

Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti

18. Žalovaná vo svojom vyjadrení uviedla, že v kasačnej sťažnosti neboli vznesené také námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia ani relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie rozhodnutia.

19. Žalovaná i naďalej zastávala právny názor, že vo veci zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti žalobcu ako zamestnanca vychádzala zo skutkového stavu veci, ktorý bol dostatočným spôsobom preskúmaný. Opakovane uviedla, že žalobca nepredložil žiadne relevantné dôkazy o trvaní jeho pracovnoprávneho vzťahu k zamestnávateľovi aj po 30. septembri 2007. Sám žalobca uviedol, že pre zamestnávateľa nevykonával žiadnu pracovnú činnosť a nebola mu vyplácaná mzda, rovnako aj správca konkurznej podstaty uviedol,

že ku dňu vyhlásenia konkurzu zamestnávateľa nemal vedomosť o tom, že by boli u zamestnávateľa evidovaní nejakí zamestnanci.

20. Žalovaná opätovne zdôraznila, že rozhodnutie o zániku povinného sociálneho poistenia žalobcu ako zamestnanca u zamestnávateľa nie je rozhodnutím o zániku pracovného pomeru žalobcu u zamestnávateľa, preto Sociálna poisťovňa pri vydaní rozhodnutí neprekročila právomoci, ktoré jej dáva zákon o sociálnom poistení.

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhla, aby najvyšší súd kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Právne posúdenie veci kasačným súdom

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ v spojení s § 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podanej kasačnej sťažnosti žalobcu (§ 453 ods. 1 S.s.p.), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk) (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 S.s.p.) a dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zmeniť.

23. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 7S/131/2015-66 zo dňa 12.06.2018, ktorým krajský súd žalobu žalobcu zamietol.

24. Predmetom preskúmacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovanej číslo: 26370-2/2015-BA zo dňa 23.06.2015, ktorým podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, číslo 99171-2/2014-KEM zo dňa 19.11.2014, ktorým podľa § 178 ods. 1 písm. a) prvý bod zákona o sociálnom poistení bolo rozhodnuté, že žalobcovi nezaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 15.08.2013, ale zaniklo dňa 30.09.2007.

25. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 177 a nasl. S.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

26. Správny súd vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, ak tento zákon neustanovuje inak. Správny súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia alebo na rozhodnutie vo veci (§ 119 S.s.p.).

27. Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 S.s.p.).

28. Z obsahu spisov bolo preukázateľne zistené, že zamestnávateľ žalobcu bol podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Košice I zapísaný v odd.: Sro, vložka č.: 11978/V, pod obchodným menom: MAIA, s.r.o., IČO: 36 201 928 s dňom zápisu 03.11.2000. Zamestnávateľ bol v Sociálnej poisťovni v registri zamestnávateľov registrovaný v období od 01.06.2001 do 15.08.2013.

29. Dňa 01.06.2001 uzatvoril žalobca so zamestnávateľom MAIA, s.r.o, IČO: 36 201 928, pracovnú zmluvu, na základe ktorej nastúpil do práce 01.06.2001, pričom pracovný pomer bol dohodnutý na neurčitý čas. Pán W.Ó. S. bol vedený v Registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového

sporenia pobočky Sociálnej poisťovne ako zamestnanec zamestnávateľa MAIA, s.r.o., IČO: 36 201 928, v období od 01.06.2001 do 15.08.2013. Na základe Dohody o zmene pracovnej zmluvy z 01.01.2006 sa menovanému zmenil dohodnutý obsah pracovnej zmluvy s účinnosťou od 01.01.2006 v bode c) "mzdové podmienky".

30. Podľa výpisu z Obchodného registra Okresný súd Košice I uznesením č. k.: 31K/21/2008-39 zo dňa 15.08.2008, vyhlásil konkurz na majetok zamestnávateľa žalobcu. Uznesenie č. k. 31K/21/2008-39 bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 20.08.2008.

31. Správca konkurznej podstaty zamestnávateľa žalobcu podal dňa 16.08.2013 Registračný list fyzickej osoby - odhlášku, v ktorom uviedol ako deň zániku poistenia zamestnanca W. S. 15.08.2013.

32. Zo zápisnice Sociálnej poisťovne, pobočky Košice zo dňa 09.10.2014, spísanej so správcom konkurznej podstaty zamestnávateľa žalobcu vyplýva, že do dňa vyhlásenia konkurzu zamestnanec W. S. zastával funkciu obchodného riaditeľa a po vyhlásení konkurzu už nevykonával žiadnu činnosť, práca mu nebola pridelovaná a mzdu vyplácanú nemal. Ku dňu vyhlásenia konkurzu a ani potom nemal vedomosti o tom, že by v stave zamestnancov boli evidované nejaké osoby. Správca konkurznej podstaty do zápisnice prehlásil, že podľa vyjadrenia žalobcu v roku 2008, tento požiadal písomne o pridelovanie práce, doklad o tom však v správcovskom spise nemá. Tvrdenie však nespochybnil, keďže žalobca mu uvedené dokladoval podacím lístkom. Od roku 2008 ho už žalobca, ani žiadny iný zamestnanec nekontaktoval. Ďalší kontakt so žalobcom bol až začiatkom leta v r. 2013, kedy sa dohodli na skončení pracovného pomeru dňom 15.08.2013 a žalobca si uplatnil nárok na náhradu mzdy a odstupné. Ku dňu spísania zápisnice jeho mzdové nároky uspokojené neboli.

33. Z registra Sociálnej poisťovne, pobočky Košice vyplýva, že posledný mesačný výkaz poistného a príspevkov za mesiac september 2007, zamestnávateľ predložil Sociálnej poisťovni, pobočka Košice dňa 26.11.2007. Za mesiace od októbra 2007 zamestnávateľ nepredložil žiadne mesačné výkazy poistného a príspevkov. Z výpovede zo dňa 09.08.2013, danej správcom konkurznej podstaty úpadcu - zamestnávateľa žalobcu žalobcovi vyplýva, že ku skončeniu jeho pracovného pomeru došlo výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce s tým, že táto výpoveď bola doplnená rukou a podpisom správcu konkurznej podstaty o dátum skončenia pracovného pomeru, ktorým bol deň 15.08.2013.

34. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

35. Podľa ust. § 20 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom od 1.1.2013 do 31.10.2013, povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu.

36. Podľa ust. § 178 ods. 1 písm. a) bod 1. citovaného zákona, do pôsobnosti pobočky patrí rozhodovať v prvom stupni o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch.

37. Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení zákona o sociálnom poistení je zřejmé, že povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zaniká dňom zániku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že pracovný pomer žalobcu zanikol výpoveďou danou správcom konkurznej podstaty podľa § 63 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce s tým, že táto výpoveď bola doplnená rukou a podpisom správcu konkurznej podstaty o dátum skončenia pracovného pomeru, ktorým bol deň 15.08.2013. Následne správca konkurznej podstaty zamestnávateľa žalobcu podal dňa 16.08.2013 Registračný list fyzickej osoby - odhlášku, v ktorom uviedol ako deň zániku poistenia zamestnanca W. S. 15.08.2013. Pre žalovanú je na základe takto zisteného skutkového stavu relevantná skutočnosť podania registračného listu fyzickej osoby - odhlášky z povinného poistenia, a to na základe

skončenia pracovnoprávneho vzťahu -výpoveďou zo strany zamestnávateľa. Žalovaná nemá zákonnú kompetenciu skúmať, či možno skončenie pracovnoprávneho pomeru považovať za platný právny úkon, ktorú má jedine príslušný súd. Doposiaľ nebolo preukázané, že by platnosť uvedeného právneho úkonu bola spochybnená resp., že by prebiehalo konanie o určenie jeho neplatnosti. Taktiež neplnenie si zákonných povinností zamestnávateľa, t. j. nepredkladanie mesačných výkazov poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie nemôže byť pripisované na ťarchu zamestnanca, ktorý plnenie týchto zákonných povinností zamestnávateľa nevie ovplyvniť.

38. Z podkladov súdneho spisu, ktorého súčasťou bol aj kompletný administratívny spis, kasačný súd zistil, že správny súd v danej veci v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovanej nepostupoval v súlade s procesnými ustanoveniami Správneho súdneho poriadku a súdny prieskum rozhodnutia žalovanej nevykonal v súlade s právnou úpravou zákona o sociálnom poistení.

39. Podľa názoru kasačného súdu pre posúdenie predmetnej veci nie je relevantné, či žalobca preukázateľne podnikol relevantné kroky, ktoré by nasvedčovali tomu, že jeho pracovný pomer trvá a že sa dožaduje nárokov s ním súvisiacich, nakoľko samotný správca konkurznej podstaty učinil kroky smerujúce k skončeniu pracovného pomeru výpoveďou z 09.08.2013 podľa § 63 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce s tým, že táto výpoveď bola doplnená rukou a podpisom správcu konkurznej podstaty o dátum skončenia pracovného pomeru, ktorým bol deň 15.08.2013.

40. Pokiaľ sa krajský súd stotožnil so závermi správnych orgánov, ktoré na podklade vykonaných dôkazov rozhodli o zániku poistenia žalobcu ku dňu 30.09.2007, kedy si jeho zamestnávateľ prestal voči Sociálnej povinnosti plniť zákonom stanovené povinnosti, t.j. predkladať výkazy poistného a odvádzať toto poistné a neprihliadli na rýdzo formálny doklad o skončení pracovného pomeru žalobcu s jeho zamestnávateľom, nepostupovali na základe zisteného skutkového stavu v súlade so zákonom. Žalovaná je oprávnená (§ 178 ods. 1 písm. a/ bod 1 zák. č. 461/2003 Z.z.) rozhodovať v prípade spornosti otázky existencie poistného vzťahu o zániku poistenia, pričom táto právomoc je orgánom sociálnej poisťovne daná zákonom, avšak nie je v kompetencii žalovanej ako predbežnú otázku posúdiť platnosť, resp. neplatnosť právneho úkonu - skončenia pracovného pomeru, ktorá je výsostne v kompetencii príslušného súdu a pokiaľ tak učinila, konala nad rámec zákona o sociálnom poistení. Zo skutkových okolností je nesporné, že správca konkurznej podstaty zamestnávateľa žalobcu podal dňa 16.08.2013 Registračný list fyzickej osoby - odhlášku, v ktorom uviedol ako deň zániku poistenia zamestnanca W. S. 15.08.2013.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd v súlade s ust. § 462 ods. 2 S.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní je žalovaná viazaná právnym názorom kasačného súdu.

42. O náhrade trov kasačného konania a trov konania pred správnym súdom rozhodol kasačný súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní mal úspech, priznal nárok na ich náhradu (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p). Ďalšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania poukazom na ust. § 169 S.s.p. nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

43. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.